

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Unicare vård i Kronoberg

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2021-06-16

Datum

Växjö

Ort

Anna Nilsson och Fredrik Modig

Inspektörer

Styrkor

- Valfungerande enhet med brett patientklientel inklusive ansvar för två särskilda boenden och BVC.
- God bemanning avseende läkare och övriga personalkategorier. Samtliga specialister på enheten har handledarutbildning, varav en är ST-studierektor (dock ej för ST på egen vårdcentral) och en är AT-studierektor
- Fint utbildningsklimat med högt i tak, goda möjligheter för dagliga instruktioner i det kliniska arbetet och regelbundna läkarmöten på vårdcentralen.
- Läkarestudenter och AT-läkare är placerade på vårdcentralen vilket ger möjlighet till att handleda för ST-läkarna.
- Valfungerande struktur avseende praktisk planering av ST där en HR-specialist centralt planerar in sidotjänstgöringar och kurser för ST-läkarna så att detta tillgodoses.
- Engagerad läkargrupp och verksamhetschef med god insikt i ST-läkarnas situation och utbildningsbehov.

Svagheter

- Vårdcentralen ligger nära sjukhuset vilket gör att man på vårdcentralen sällan hanterar allvarliga akutfall, då dessa kommer till sjukhuset istället. Detta har man tagit hänsyn till i ST-läkarnas tjänstgöring genom att lägga en sidotjänstgöring på annan vårdcentral, vilket är nödvändigt för att ST ska få ta del av hela primärvårdspanoramat under sin ST. I övrigt finner vi inga strukturella svagheter på denna enhet ur ST-utbildningssynpunkt.

Förbättringspotential

- Skapa utbildningsprogram som är relaterade till socialstyrelsens målbeskrivning för samtliga ST-läkare.
- Använd skriftliga mallar för återkoppling i ännu högre utsträckning än vad som görs idag.
- Verksamheten upprättar skriftlig lokal åtgärdsplan/rutin för att ytterligare klargöra hur man går tillväga när det inte fungerar för en ST-läkare.
- Försöka få in fler planerade medicinska ämnesområden på vårdcentralens läkarmöten men även tex tema att ST-läkaren berättar om ny information från sin senaste sidotjänstgöring.
- Skapa struktur för skriftlig återkoppling till ST-läkarna när de tagit ledarskapsansvar som t ex ansvar för vårdboende, varit diabetesansvarig läkare etc samt efter handledaransvar av läkarestudenter/AT-läkare.

STRUKTUR

A Verksamheten

Unicare vård i Kronoberg ligger centralt belägen i Växjö, nära sjukhuset och har ca 10550 listade patienter. Brett patientunderlag. Man har ansvar för BVC och hemsjukvård samt ansvarar för 2 särskilda boenden. Man har psykosocialt team på vårdcentralen. Arbetet på enheten förefaller mycket välorganiserat och medarbetarna har god kommunikation med varandra. Fysioterapeuter ingår i organisationen men arbetar i en annan byggnad i anslutning till ett gym. Samarbetet med dessa fungerar väl.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Det finns fem allmänspecialister på enheten, motsvarande 4,5 heltidstjänster. Tre ST-läkare är för närvarande anställda på enheten. AT-läkare är placerade på enheten. God bemanning avseende övriga personalkategorier med bl a diabetessköterska, astma/KOL-sköterska och psykosocial resurs.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Granskningen genomfördes digitalt. Kontroll av lokaler och utrustning gjordes med hjälp av filmklipp, bilder och/eller videosamtal.

Ändamålsenliga lokaler med adekvat utrustning. Regionen tillhandahåller bibliotekstjänst på sjukhuset i Växjö som primärvården och dess ST-läkare har tillgång till.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Tydliga och väl strukturerade riktlinjer finns för hur ST i allmänmedicin ska genomföras, både lokalt på enheten och regionalt. Allsidig tjänstgöring på vårdcentralen. Pga vårdcentralens närhet till sjukhuset i Växjö har man sparsamt med allvarliga akutfall, då dessa istället kommer till sjukhuset. Med anledning av detta är sidotjänstgöring på en vårdcentral belägen utanför staden inplanerad i ST-läkarnas tjänstgöring. Jourtjänstgöring sker dagtid på vårdcentralen, och övrig tid på kvälls- och helgmottagningen som är gemensam för primärvården i Växjö. Inga leg läk med sikte i ställt på ST tjänstgör på enheten. ST-läkarna saknar individuella utbildningsprogram som utgår från- och är relaterade till målbeskrivningens delmål, vilket är en föreskrift från Socialstyrelsen.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Handledning är inplanerad i tjänstgöringsschemat. ST-läkarna har tillgång till handledare även under sidotjänstgöringar. Bedömning av ST-läkarnas kompetensutveckling sker främst med sit-ins och mallar för återkoppling används. ST-läkarnas sidotjänstgöringar följs upp på handledningstimmar.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska moment i enlighet med målbeskrivningen är inplanerad i tjänstgöringen och tid finns avsatt för fortbildning och självstudie en eftermiddag per vecka med omväxlande självstudier, seminarier i storgruppsmöte och mindre basgruppsmöte med möjlighet för interkollegial reflektion och utbildning.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning i vetenskapligt förhållningssätt finns tillgänglig och goda möjligheter att genomföra vetenskapligt arbete och kvalitetsarbete finns. De vetenskapliga arbetena presenteras på årligen återkommande vetenskapliga seminarier i regionen. På läkarmöten diskuterar man medicinsk vetenskap med jämna mellanrum, och planer finns i läkargruppen för att detta ska ske ännu mera frekvent. Det finns tillgång till ett doktorandprogram om ST-läkaren är intresserad av detta, samt forsknings-ST.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Möjlighet att träna ledarskapskompetens under handledning finns och återkoppling på detta ges. ST-läkaren har förutsättning att utveckla den kommunikativa kompetensen med handledning och återkoppling. Läkarstudenter och AT-läkare finns på enheten och möjlighet och planering finns för ST- läkarna att delta i handledning och undervisning av dessa, under handledning och med återkoppling.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.